

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2022-726

1.9.2022

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Vilkår for gebyrileggelse – dispensasjon.

Klager ble ilagt gebyr for perioden fra og med 10.4.22 til og med 4.5.22. Klager har forklart at han ikke mottok faktura fra selskapet, men at han betalte forsikringen etter å ha mottatt purring pr SMS fra Trafikksforsikringsforeningen den 14.4.22. Klager anfører at selskapet, etter henvendelse den 19.4.22, bekreftet å ha mottatt betalingen uten å informere om at forsikringen var gått til opphør 10.4.22. Som følge av at forsikringene på betalingstidspunktet var gått til opphør, ble beløpet refundert til klager 30.4.22. Klager anførte videre at selskapets omlegging av rutiner i forbindelse med overgang til e-faktura, var årsaken til at han ikke mottok krav og følgelig ikke betalte fakturaen. Inntil overgangen til e-faktura hadde klager betalt alle fakturaer punktlig. Opphøret skyldtes således forhold på selskapets side. Trafikksforsikringsforeningen på sin side opprettholdt gebyrileggelsen, og fant ikke grunnlag for å gi dispensasjon. Nemnda kom til at gebyret var korrekt ilagt, og at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon. Nemnda begrunnet sitt resultat med at det lå innenfor klagers kontroll å sørge for at forsikringene ikke gikk til opphør.

Saksfremstilling

Saken gjelder ileggelse av gebyr for 5 uforsikrede motorvogner etter bilansvarslova § 17a.

Det fremgår av kjøretøyregisteret at klager var eier av kjøretøyene i gebyrperioden. Ifølge TFFAuto (Hendelsesoversikt) var kjøretøyene forsikret til og med 9.4.22, da forsikring gikk til opphør grunnet manglende betaling. Videre fremgår det av TFFAuto at kjøretøyene stod oppført som uforsikret frem til forsikring på nytt ble tegnet 5.5.22. Forsikringene stod i S sitt navn, selv om klager stod oppført som eier av kjøretøyene.

Forsikringsselskapet la den 14.4.22 inn i TFFAuto informasjon om at forsikringene hadde gått til opphør 9.4.22.

Den 14.4.22 sendte derfor Trafikksforsikringsforeningen forsikringstaker S varsel via SMS og e-post til klager om at kjøretøyene fremstod som uforsikrede. Den 19.4.22 ila foreningen klager gebyr for uforsikret kjøretøy. Gebyrene ble ilagt for perioden fra og med 10.4.22 til og med 4.5.22.

Klager påklaget gebyrene 15.5.22.

I forbindelse med klagebehandlingen sendte Trafikksforsikringsforeningen en henvendelse til forsikringsselskapet, som fremla kopi av faktura av 27.2.22, kopi av "Varsel om opphør av forsikringer" datert 26.3.22 med betalingsfrist 9.4.22, og kopi av "Opphør av forsikringer og varsel om inkasso" datert 14.4.22. Forsikringsselskapet la også ved skjermbilde av SMS sendt til tlf. 98XX den 8.4.22. I melding fra forsikringsselskapet til Trafikksforsikringsforeningen av 16.5.22 fremkom det at:

Første faktura ble sendt på e-faktura.

Etter omleggingen av e-faktura til "ja takk til alle" så styrer ikke lenger vi hvem som er mottaker av e-faktura, men vi kan se at mottaker har "ja takk til alle" og at e-faktura ble sendt riktig. Purringen og inkassovarselet er sendt per post til kundens folkeregistrerte adresse. Vi har ikke mottatt post i retur.

Forsikringsselskapet skrev videre den 27.5.22:

Vi kan bekrefte å ha registeret innbetalingen den 19.04.22.

Forsikringsavtalen opphørte fra dagen etter betalingsfrist på purringen, altså den 10.04.22, men annullasjonen ble ikke effektuert før den 14.04.22. Dette for å unngå at avtalen skulle opphøre i det tilfellet at purringen ble betalt på dato for betalingsfrist.

At vi har uttrykket oss på en måte som gjorde at kunden forstod det som om avtalen automatisk ville løpe videre høres rart ut, da våre rutiner krever forhåndsbetaling av full årspremie i de tilfeller alle forsikringer i en forsikringsavtale er opphørt grunnet manglende/for sen innbetaling. (dersom kun noen av forsikringene i en avtale opphører, kreves ikke forhåndsbetaling for gjenopptak.) Vi har dessverre ingen dokumentasjon på hva som ble sagt i samtalen kunden viser til. Vi har imidlertid dokumentasjon fra en samtale den 05.05.22, som dreier seg om opphørt forsikring, kundens ønske om gjenopptak og våre krav for å gjenoppta.

Klager har avvist at er grunnlag for å illegge gebyr og anført at det må gis dispensasjon for de ilagte gebyrene. Klager anfører at det var forhold på forsikringsselskapets side som gjorde at forsikringen gikk til opphør. Forsikringstaker S hadde en avtale med forsikringsselskapet om at all fakturering skulle gå gjennom klager selv om S stod oppført som forsikringseier.

Det er klager som forvalter all behandling av regninger i husstanden og klager har betalt regningene punktlig helt frem til denne nye ordningen med e-faktura. Klager anfører at han ved flere anledninger har vært i kontakt med forsikringsselskapet for at det skulle sende fakturaene til han.

Klager anfører at gebyret må reduseres fordi klager betalte forsikringen den 14.4. Tirsdag 19.4 ringte klager selskapet for å sjekke om det hadde mottatt betalingen og det bekreftet de. Klager fikk da inntrykk av at alt var i orden. Etter dette mottok klager en faktura fra Kreditor på alle kjøretøyene med gebyr. Forsikringsselskapet opplyste da at betalingen fra 14.4 var returnert 30.4, uten at klager hadde fått informasjon om det. Da klager mottok SMS fra Trafikkforsikringsforeningen 14.4.22 var det midt i påsken og han hadde ingen mulighet til å sjekke med hverken foreningen eller forsikringsselskapet.

Trafikkforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsene og anført at gebyrene er korrekt ilagt. Forsikringsselskapet har vedlagt kopi av betalingspåminnelse, purring og varsel om oppsigelse av forsikringsavtalen. Slik det følger av vedlagte kopier fremstår det som om at forsikringsselskapet har overholdt ordinære purrerutiner ved manglende betaling. Kjøretøyene fremstod som uforsikret fra forsikringen gikk til opphør 10.4.22 og frem til ny forsikring ble tegnet 4.5.22.

Når det gjelder klagers betaling den 14.4 har forsikringsselskapet vist til at det registrerte innbetalingen 19.4.22. Forsikringsavtalen opphørte derimot 10.4.22 og annullasjonen ble effektuert den 14.4.22 for å unngå at avtalen opphørte i det tilfellet purringen ble betalt på datoen for betalingsfrist som var 9.4. Forsikringsselskapet kan ikke se at det skal ha uttrykt seg på en måte som gjorde at klager forstod det som at avtalen automatisk ville løpe videre da han var i kontakt med selskapet den 19.4.22.

Foreningen kan ikke se at brudd på forsikringsplikten må anses som unnskyldelig som følge av forhold utenfor klagers kontroll, og gebyret kan derfor ikke ettergis. Trafikkforsikringsforeningen bemerker avslutningsvis at dårlig, eller manglende betalingsevne, ikke er et forhold som gir dispensasjon etter § 9 i forskriften.

Sekretariatets konklusjon: Sekretariatet kom til at vilkårene for gebyrileggelse var oppfylt og at det ikke var grunnlag for dispensasjon for gebyrileggelsen.

Sekretariatet bemerket at det i henhold til nemndspraksis skal svært mye til for at gebyret ettergis på bakgrunn av at en forsikring har gått til opphør grunnet manglende betaling. Videre opplyste sekretariatet klager om at det ikke kan ta stilling til spørsmål mellom klager og forsikringsselskapet. Utfra dokumentasjonen i saken forstod sekretariatet det slik at selskapet har sendt forsikringstaker S både betalingspåminnelse, purring og varsel om oppsigelse av forsikringsavtalene.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Nemnda er enig med sekretariatet i at gebyret er ilagt på riktig grunnlag og at gebyrperioden er riktig beregnet.

Hovedspørsmålet er derfor om klager kan fritas helt eller delvis fra det ilagte gebyret. Klager har bedt nemnda vurdere om det er grunnlag for å dispensere for perioden fra og med 19.4.22 til og med 4.5.22.

Trafikkforsikringsforeningen kan etter bilansvarsloven § 17 a andre ledd, jf. gebyrforskriften § 9 ettergi gebyret, helt eller delvis. Ettergivelse kan skje dersom unnlatelsen av å tegne forsikring må regnes som "unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll", jf. gebyrforskriften § 9. I Prop. 1 LS (2017-2018) side 202 uttalte Finansdepartementet blant annet følgende:

Den forsikringspliktige vil i forhold til gebyret og forsikringsplikten være ansvarlig for alle forhold innenfor sin "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende kan bebreides for disse forholdene. Kontrollerbare er forhold som den ansvarlige har kunnet påvirke. Det samme må gjelde for ny eier som ikke selv har tegnet forsikring ved kjøpet. Departementet legger til grunn at dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger et forhold utenfor den ansvarliges kontroll, må ligge på søkeren.

Det skal etter dette mye til for at det skal være adgang til å gi dispensasjon.

Klager har opplyst at det var han som skulle ta seg av familieøkonomien med blant annet å betale løpende forsikringer. Fremlagt dokumentasjon viser at terminene var på tre måneder, og den aktuelle perioden var fra 12.3.22 til 11.6.22. Fakturaen ble sendt som e-faktura til klagers hustru 27.2.22 og forfalt til betaling 12.3.22. Etterfølgende purring og inkassovarsel ble sendt til ekteparets felles postadresse.

Det er fra klagers side anført at det var avtalt med forsikringsselskapet at all kommunikasjon skulle gå til klager. Dersom forsikringsselskapet hadde akseptert en slik fremgangsmåte, burde klager likevel på et langt tidligere tidspunkt fanget opp at noe var galt. Som økonomiansvarlig burde det ha slått ham at den aktuelle fakturaen ikke kom til forventet tidspunkt, og han burde uansett ha sørget for å ha hånd om posten.

Det ble heller ikke reagert da forsikringsselskapet 8.4.22 varslet opphør av forsikringen påfølgende dag. Hva som er årsaken til at meldingen ikke kom klager for øret, er ikke opplyst, men det er nemndas oppfatning at klager må være nærmest til å bære risikoen for dette forhold.

Klager reagerte først da Trafikkforsikringsforeningen varslet om gebyr 14.4.22, samme dag som forsikringen hadde lagt inn i TFFAuto at forsikringen hadde opphørt 9.4.22. Reaksjonen var at ektefellene logget seg inn på KLP "og fant en faktura med pålydende 8600,- som vi betalte umiddelbart." Tirsdag 19.4.22, første virkedag etter påske, ringte de KLP "for å sjekke det hadde mottatt betalingen og det bekreftet de." Forsikringsselskapet er forespurt, men opplyser at de ikke

har noen dokumentasjon for hva som ble sagt under telefonsamtalen. Klager har anført at ektefellene tolket bekreftelsen som om alt var i orden, men det viste seg ikke å være korrekt.

Slik saken er opplyst mener nemnda det er klager som må ha bevisbyrden for at forsikringsforholdet var brakt i orden kun ved innbetalingen av fakturaen til tross for at det på dette tidspunkt var sendt ut både skriftlig varsel om opphør og inkassovarsel til ektefellenes postadresse. Etter nemndas syn har klager ikke oppfylt sin bevisbyrde i så måte og må bære risikoen for sine egne forutsetninger.

Det innbetalte beløp på fakturaen ble tilbakebetalt klager 30.4.22, men førte heller ikke til noen reaksjon. På dette tidspunkt finner nemnda det mest sannsynlig at både varsel om opphør av forsikringen og inkassovarslet var kommet frem til ektefellenes felles postkasse.

Forsikring ble tegnet i nytt selskap først 5.5.22, antagelig som følge av at det ble sendt nytt brev fra Trafikkforsikringsforeningen 3.5.22 med krav om fortsatt betaling av gebyr.

Slik nemnda ser saken, har det ikke ligget utenfor klagers kontroll å sørge for at forsikringen ikke gikk til opphør, og han hadde også mulighet for å begrense gebyrperiodens lengde ved å tegne ny forsikring på et langt tidligere tidspunkt.

Nemnda er enig med sekretariatet i at det her ikke er påvist noen årsakssammenheng mellom selskapets noe sene innmelding av opphøret og gebyrperiodens lengde. Det gikk alt for lang tid mellom mottak av varslet fra Trafikkforsikringsforeningen og tegning av ny forsikring.

Det er etter dette ikke grunn til å dispensere, verken helt eller delvis, fra noen av de ilagte gebyrene som klager derfor plikter å betale.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Berit Aamodt (forbrukerrepresentant).